

Avenir

(Periòdic anarquista, el primer i únic, fins al present, en català, segons deu el seu fundador i director Felip Cortiella)
 PUBLICACIÓ SEMANAL DE NOUS HORIZONS DE PERFECCIÓ
 Barcelona, Juny de 1905.

SUSCRIPCIÓ: UN ANY Ptes. 3
 SEMESTRE » 2'70
 EXTRANGER, els mateixos preus en francs.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Sant Pau, 112, 3.er

PAQUET DE VINTICINC EXEMPLARS, 175 PÉSETES.

Un sol número, 10 cèntims

AVENIR

En els nostres temps, l'aparició d'un nou periòdic difícilment interessa a ningú, al menys de moment. S'ha abusat massa de la bona fe del públic amb tota mena de publicacions plenes d'afalagadors propòsits i de promeses rara vegada complerts. Els títols més escassos i modernisats brindadors de joventut, de germanor, d'avenç vers una vida lliure, forta i conscient, vida d'amor, de joia i de salut pera tot-hom armonisada amb les lleis del més intel·ligent i vital dels naturismes, s'han anat succeint, repetint, copiant i recopiant, primer com a senyera de les aspiracions més belles i revolucionàries de minories coratjoses que ni la mort ha pogut frenar en son generós dalit d'implantar la Ciutat Felig i com a ofrena de grans síntesis d'ensenyança racionalista a tots els individus en general i a les col·lectivitats obreres en particular, famolenques i mancades de tot, acullint sos clams contra'l desordre present i fins inspirant i orientant ses justíssimes revindicacions, desvetllant inconscients, afermant braços cançats de lluitar, mentalitats vacilants, cors bondadosos i un dia hardits i oberts a tots els altruismes i més tard propers a cloure's pera sempre pera ells mateixos i pera sos germans de calvari social, rendits per l'agotament del treball, per llargues estades en sinistres presons i a dugues passes del patíbul i per la misèria més afolladora ensenyorida de ses llars com a premi de sos virils esforços en les lluites de millorament de la societat que han volgut redimir; després, de tots aquets títols oferidors de lliberació i d'halens revolucionaris se'n han apoderat els de sempre, els mals pastors del sofert i eternament candorós remat que vota i que també voldria ser progressiu i desitja viure com a persona, però que, fascinat per les sirenes dels partits polítics, que han anat prostituint aquets títols, i amb l'enlluernament de tot un flamant assortit de fraternitats de cantina i d'igualtats que no passen de la tramoia legalista, s'omple'l pobre ventrell, si no de pa, de vent radical i s'aconsola amb aniversaris, barallant-se per sos capdells (una especie de pa d'anyada que, si no engreixa, al menys

estoba la pell) i am cants de lloança i de gratitud que'ls interessats troben oportunitats i meravellosament bells; i, finalment, lector, com ja deus sapiguer de sobres o pots endavinar per lo que hem dit al començament, d'aquesta manera de volguer agradar i atraure per endavant am títols que un se prometi nous ideals de lliberació també n'ha abusat i reabusat el catalanisme, tant per part dels elements rematadament carques i reaccionaris com pels que, en perpetua nuvolosa, i a pesar de certs esclats més encomanats per corrents intel·lectuals foranes i les obreres d'aquí que no pas per ferma convicció i per imperatius impulsos del cor, no gosen desampellar-se de la ridícula jupa de les barres que'ls mantenen aixelats i presoners en son mequí cercle de politikejos, de tristes ambicions artístiques personals dintre del nacionalisme català, en comptes d'avengar íntegres i resoluts sempre més amunt, més joiosos d'ells mateixos, fins el cim on l'esperit se conforta i esperança saludant deslliurat les clarors primàries del progrés i de la veritable justícia, puríssima, serena, maternal am tots, inspiradora de tots, envollada am desmaís de llum futura, temerosos de que fent via amunt, amunt pel verdader indret, els sortís algun cavall blanc, com en *Rosmersholm* d'Ibsen, en forma de Montjuic i se'ls engolís de viu en viu... Pobres ànimes febles, amb aquet fantasmot que us glaça'l cor i us torbal'enteniment! Haver defer l'intel·lectual i haver de donar a la vostra massa un coratge que necessiteu tant o més que ella, continuament am l'ai a dintre de por de relliscar vers el més enllà i la pensa torturant-se a mitja llum sense poder atrevir-se a obrir-vos de bat a bat a la vida per no caure en la temptació d'entregar-vos del tot a l'orient que despunta a l'entorn vostre i s'enlaire per sobre vostre!...

Amb els antecedents que hem apuntat, compremem natural que AVENIR de bon principi toqui les conseqüències de totes les demés publicacions que l'han precedit i els fets no han correspost a les promeses fetes a l'aparèixer i que siga mirat am recel si hi ha qui se senti ferit per aquet primer treball nostre, escrit am tota sinceritat i ben

llunyans de volguer, ni de no volguer, molestar a ningú, sinó perquè'ns plau expressar-nos sempre a dret fil, tal com pensem i sentim, i per això ara creiem sanitos fer-ho igualment, sense espantar-nos de que'ns puga arribar el torn de ser afegits a l'inacabable llista dels que no han passat dels bons intents. Més encara: sabem que la nostra tasca és difícil, delicada i perillosa. Estem convençuts de que no tenim prous medis materials pera realitzar-la tal com desitjariem i de que'l coratge i el talent que's necessiten són coses que's fan pregar molt i que, com la possessió de la més ínfima partícula de la veritat, costa un ull de la cara, i de vegades algun forat al cap, el sol anhel de voler-ne tenir, sense garantia d'arribar a lograr-ho de debò; però'ns sentim fermes de voluntat, serens de pensament i amb un cor bategant sempre, jugar, enamoradig, que accepta tots els dolors, totes les males bravades dels altres cors tarats i esporoguts, rancuniosos i imposadors, mentres puga fruir la felicitat d'estimar i gloriar per lo gran i lo bell i lo gran i lo bell li corresponga, mal siga sols alguns instant, en les accions dels sers superiors, en comunió esperitual amb ells, am ses lluites de cervell, i estretament solidaritzats amb els que, més humils però igualment grans en sa obscuritat d'obers com nosaltres, saben, en moments precisos, ser homes enters pera defensar lo que ansien, i mentres lo gran i lo bell ens corresponga amb acaronaments d'infant, am gràcies i tendreses de dona emancipada, imatjades en ella totes les hermosures de la Natura i fent-la mare del pervindre que somniem.

El pervindre que somniem: heus aquí'l per què de la fundació d'AVENIR. Ell l'aproparà, el desemboirarà, l'engrandirà i, am l'ajuda de la triada col·laboració que confiem tenir, contribuirà a fer-lo present.

Solicitem, doncs, el concurs moral i material de penses joves i originals pera soterrar dogmes en tots els ordres de la vida i del sapiguer junt am les institucions que'ls encarnin. Cal fugar en tots sentits, en ciències, en arts, en les costums, renovar-ho, canviar-ho tot i crear una altra mena de viurels pobles de la que fins avui ha imperat; una altra mena de viure que no indigni i envileixi com l'actual. Fins les idees més avençades, les nostres salvadores

idees de no Estat, no Religió, no Capitalisme i tots els problemes de l'educació i de l'afectivitat necessiten un renovellament seriós i profund. La rutina de les concepcions primitives, l'encarcament, la limitació, la *llegislació* que'ls mateixos mestres i lluitadors d'ahir s'han deixat formar en sos cervells han cristallitzat en les masses revolucionàries d'avui i constitueixen un obstacle al progrés i són una tirania pera les intel·ligències joves, assedegades d'infinit i de tots els acompliments vitals indispensables a tota l'especie humana.

Per altra banda, ens trobem, referint-nos a Barcelona especialment, que'ls esforços més dignes i més preuats de l'element jove's malaguanyen per falta d'apoi de tot-hom, am satisfacció de les mediocritats elevades a eminències pels que viuen del bombeig mutual. La crítica de llibres, de teatre i de totes les manifestacions de l'activitat es pot dir que no existeix. I, és clar, les nul·litats i els marxants se'n aprofiten, creixent el nombre de traficants en art i en sociologia, i el públic s'ho empassa tot com a bo i fins s'arriba a creure que és d'allò més lliure i despreocupat. I els que són capaços de donar fruits de verdadera vàlua, consumint-se befats de tot-hom, esperant que's faci'l miracle de ser coneguda i degudament apreciada la flor de la seva joventut, els esclats d'ànima que la pols es menja en un recó de casa seva.

Tot aquest estat de coses podrà satisfer als panxa-contentes i a tota la trepa d'eunucs i de *manqués* que potinejen quartilles en la major part de periòdics barcelonins, però'ls que's diuen amants d'un proper futur més perfecte i armoniós no l'han de fomentar ni tolerar-lo de cap manera, si no volen que algun dia's surti a la cara.

No hi val aquí que's realisin actes dignes, que's tinguin profitoses iniciatives i si s'és capaç de fer una obra gran fer-la i que's porti la més exemplar de les conductes: tot està aburgessat, sobre tot pera'ls que lluiten a la vanguardia de les idees verdaderament radicals, si no's compte am diners. Pobres dels que en aquet cas es distingeixin: *seràn* uns desequilibrats, uns vanitosos, uns no ningú; ventura, si tenen amics, que aquets no acabin per creure que realment ho són. En cambi, que facin força equilibris d'opinió i

que no escassejin vinclements d'espina a la quincalla artística i als genis revolucionaris que corren per aquí mercès al bitllet de banc, a les conciençies foradades i als rendibús a l'alt món burgès; després que's disfrecin bé, que s'isolin i procurin *emancipar-se* sols, i ja veuràn que aviat seràn abnegats, coratjosos, no'ls faltarà res i el talent els serà reconegut a canes.

Doncs bé: pera contribuir a orejar tot això, pera fer-ho perdre arribar Avenir. I creu, lector, que, pera lograr-ho, no'ns hi entretindrem pas gaire en aquestes branques de la soca burgesa. Fins l'arrel, l'arrel del mal volem arrencar d'una vegada, perquè duiem pressa, molta pressa de viure tranquils i amorosos, nètcs de rancunies, en una societat mellor, en la que no solament ja no hi hagi Autoritat, Iglesia i Capitalisme, aquestes tres grans plagues d'ara que tot ho emmetzinen i aniquilen, sinó que ni sisquera siga precis, pera entendre's i ser feliç tot-hom, malgastar temps i magí en cap mena de teories, crosses sols necessaries en el nostre desgavell social.

Saludem a la premsa lliure de tots els països, als explotats de totarreu, i alegrin-se'ls empresonats per sa dignitat i ses sanes rebeldies, que la seva llevar no s'ha pas acabat.

LA REDACCIÓ

Importancia del llenguatge pera l'assimilació d'idees

Dins d'aquet troc de terra anomenada Espanya i habitada avui per les desferres de tantes races que al seu temps compliren la missió històrica que l'evolució humana els hi marcava, n'hi queda una que, per un cert nombre de aconeximents, té una supremacia directiva sobre les altres: és la castellana; aquesta raça que avui monopolisa la direcció nacional imprimeix, per consegüent, el seu esperit i la seva particular idiosincrasia a totes les altres que estan baix la seva acció econòmica. Bé és veritat que les altres, am la participació que tenen a la vida colectiva de l'Estat, hi aporten necessàriament una marcada influencia de la seva pròpia vitalitat, però d'una manera indirecta i perduda ja una part important de la seva personalitat original.

Les formes de mentalitat particulars de cada poble, el caràcter social, les sensacions propies i característiques de cada un han de sofrir alteracions a l'adaptar-se a les maneres peculiars de exterioritzar-les la raça que'n porta la direcció i que, per consegüent, ha de fer-ho am la seva manera de concebir i sentir les exigencies de la vida.

És possible dubtar de que una idea engendrada amb el calor d'una emoció sincera i arrencada de la mateixa vida d'un poble am els seus afanys, les seves alegries i les seves llàgrimes ben bé d'ell, semblantes, si's vol, a les dels altres pobles però mai les mateixes, han de perdre'l veritable color, la fonda significació de la veritat al tenir d'adaptar-se, al ser estirades o enconegides, dintre del llenguatge d'un altre poble que'l seu esperit particular li ha fet usar unes altres paraules pera interpretar fidelment els seus propis afanys, les seves intimes alegries i les seves sinceres llàgrimes? No, no és possible dubtar-ho. Mai cap poble serà deslliurat íntegrament dels atavismes del passat si no sent la feconda abraçada de la vida am totes les manifestacions. Una agrupació social que tingui d'alimentar la seva intel·ligència de traduccions d'ideals d'un altre poble sempre serà un poble mort.

És possible que una idea germinada en cervells d'una altra raça produeixi'l desvetllament d'algunes intel·ligencies d'una raça diferent, és dir, pot ser el punt de partida de genoroses aspiracions de millorament social; però pera que's transformi en ideal

viscut, en creencia ardenta de la que se'n desitja la realització, és precis que s'encarni am les seves propies sensacions, les mateixes del poble que li haurà donat la seva personalitat; i un cop aquella primitiva idea hagi passat a les venes de la nova raça, parlu al poble, aleshores, am les mateixes paraules que ell usa pera expressar-ne les seves aspiracions, torneu-li purificat per nous horitzons de progressiu benestar lo que ell us ha donat que formava part d'ell mateix i acceptarà amb entusiasme.

Mireu-ne un clar exemple am l'actual Revolució de Rússia. Aquella potentia agitació d'un poble quins resultats llunyans no's poden preveure, és producte precisament d'aquesta íntima compenetració entre les noves idees de transformació social am l'esperit d'aquella raça. Si'ls apòstols de la Revolució no s'haguessin inspirat en les veritables necessitats d'aquell poble, en la seva manera de sentir, en la l'estat actual de la seva mentalitat, és dir, no haguessin viscut la mateixa vida del poble i no'ls hi haguessin parlat de l'opressió del poder am les mateixes paraules que ell empleava pera queixar-se'n, aquesta formidable Rebel·lió que avui estremeix tota la Rússia mai hauria estat possible. I fixeuvos també, d'aquesta revolució, en les diferents formes que té d'exterioritzar-se segons el lloc ont esclata i que a la Polònia, que a l'aspiració de revolució social s'hi ajunta la de lliberació d'una raça oprimida, és on am més violència es fan sentir els seus efectes.

Els revolucionaris d'aquesta terra no l'han pas comprès aquesta idea. Aquí'ls que prediquen l'emancipació del poble, o no han sortit d'ell, i per lo tant no'l poden interessar, o n'han sortit i, per preocupacions llastimosas, s'hi dirigeixen amb emocions artificioses, i per lo tant, tampoc l'interessen: la reacció que li produeixen és feta al través d'un vel d'extranyesa i de no-naturalitat que fa que les sensacions i idees que'ls hi desperten siguin instantànies i no marquin cap transformació radical en el profon sentit de la seva vida.

Els que creiem que la modificació essencial de la societat en el sentit de la seva llibertat omnimoda ha de ser fruit de la modificació dels individus que la formen, no'n podem tenir prou am que'ls homes aprenguin fredament, de memoria, com una bella teoria, unes formes de organització social que am la seva instauració s'melloraria la condició econòmica dels pobles. Els que hem comprès que pera l'adveniment de la societat deslliurada és precis que'ls individus hagin sentit l'afany d'una completa anul·lació de totes les falses creencies, el renovament vital de totes les energies naturals de l'home per tants sigles prostituides, l'ardent desig de fruir tot el benestar de la naturalesa armonisada am l'home, no podem creure que un ideal que solsament és té com un recurs, com un illot salvador dels naufragats de l'existència, pugui produir la transformació vital de tota una societat corcada.

Veus-aquí lo que passa en aquesta terra am l'ideal anarquista, al que camina l'humanitat d'avui. Catalunya, que posseeix una personalitat ben pròpia, una manera de sentir ben característica, com tota raça que viu, se la tracta de commoure i d'ajuntar-li'l seu esforç de lliberació amb el dels altres pobles que prenen part en la lluita en una forma poc acertaada i quins resultats són devegades contraproductius. I entenguí's que parlo de Catalunya com es podria fer de tants altres pobles de dintre i fora de la configuració hispànica que's troben exactament en les mateixes condicions d'individualitat que aquella.

Aquí la llengua castellana sembla que tingui arrendada l'idea de llibertat. Tots els parlaments, tots els escrits que's dirigeixen a n'aquet poble que pensa i sent a la catalana, am poques excepcions, es fan en castellà, i passa lo que necessàriament ha de succeir: que l'idea original no arriba mai a commoure fondament als que ho escolten: al tractar d'apropiar-se-la, com que no'ls hi ha arribat am la mateixa forma que concebeixen i senten la vida, l'esforç mental d'adaptació a la seva manera peculiar de ser que han de realisar els hi fa perdre la part més important de la nova idea: el sentir-la, és dir, arribarà a comprendre-la, però no s'hi entregaran; hau-

ran fet una adquisició intel·lectual, però no hauran adquirit cap nova partícula de vida. I si a n'això hi afegim que'l que's proposa donar-la a conèixer, la nova idea, ja ha tingut de fer-la abans aquesta adaptació pera traduir el seu pensament amb una forma de concebir diferent de la d'ell, quins resultats de veritable valor poden esperar-se d'aquesta feina?

Cap absolutament. Els homes s'hauran convertit en arxius de nous coneixements, però la seva personalitat serà la mateixa: tindrem arbres ben ufanosos, però mai els hi arribarà la florida.

I ara ve bé explicar una impressió que vareig tenir no fa gaire. Un conegut meu, català, que, val a dir-ho, no's distingia per la seva instrucció, era molt aficionat a anar al teatre, però tenien de representar obres castellanes, o, si no, no hi anava. Un dia vaig preguntar-li'l per què no li agradaven les obres catalanes, que'm semblava que les entendria mellor. Sabeu lo que'm va contestar? «Ja ho crec que les entendria més bé, però'm semblarien massa de casa, coses que veig cada dia, i jo al teatre hi vaig pera veure comedia.» Que'n tenia de raó aquell home! Ell hi veia comedia al teatre: els conflictes, les passions, tot era fals per ell, tot era fora de la realitat. Doncs quins resultats podien esperar-se de les ensenyances que hi poguessin haver dintre les obres? És precis que als homes a qui's vulgui commoure i mellorar no'l vegin mai aquet deix de comedia que'ls faci descobrir una distancia entre la realitat i lo que se'ls hi explica; i diguen-me: no hi és ben ostensible quan un català dirigeix a catalans parlant amb una forma que mai que tracti d'una realitat que'ls preocupi podrà usar sense semblar ridícul?

Ja sé lo que's contesta en aquets casos: «I els que no són catalans, què entendrien aleshores? Val més que n'hi hagi cent que deixin de penetrar fins el fons de la nova idea, però que per xò no deixaran de comprendre-la, que no que'n quedessin cinquanta impossibilitats d'adquirir-ne cap noció.»

No és pas certa aquesta objecció, encara que a primera vista ho sembli. Deixant de banda que aquet raciocini ja s'apoya sobre una base insana, la de que'ls catalans han après aquella forma de parlar diferent de la pròpia per imposició, és dir, contra la seva voluntat, i els milers de nois que comencen anar a estudi no'm deixaran mentir: doncs, deixant de banda això, és possible admetre que pera canviar tota una organització social consolidada per tantes rutines i prejudicis fortament arrelats per les nombroses emocions i idees que formen la personalitat de l'home d'avui, és possible creure que pugui suplantar-se am les sensacions incompletes, les úniques que's poden experimentar sentint un llenguatge diferent del que l'evolució humana ha senyalat a l'individu? Qui mellor que un fill mateix de cada poble, que'l coneix íntegrament, pera desvetllar-lo? Qui mellor que'l que pensi i senti com nosaltres pera descobrir-nos les nostres fibres armòniques pera fer-les vibrar i ajuntar-ne'l seu sò al gran himne del progrés? Ah! Creieu que si cada un de nosaltres es proposés fer-la aquesta feina amb ardenta creencia, concientment, am perseverancia, al voltant seu, on s'extenen les seves afecions i on poden jutjar-li l'honradesa de les seves obres, la sinceritat del seu pensament, quins resultats més complerts i hermosos no se'n treuriem!

Creieu-me, amics meus: avui com avui, deixem que cada poble's desvetlli ell mateix, amb idees germinades dintre d'ell, o portades d'altres, però reencarnades am la sang pròpia; deixem que cada llenguatge faci vibrar als cervells que l'han produït, que cada individu transformi a l'individu, i demà, quan l'humanitat s'hagi ajuntat amb abraçada germanora, si les diferenciacions actuals de pobles han desaparegut, si'ls llenguatges s'han fos en una parla única, aleshores si que's podrà dirigir-se en una mateixa forma a tots els homes; encara que això últim, per avui, deixeu-me dubtar-ho.

JAUME BAUSÀ

Un moment sense goig és una miseria massa gran per la feblesa humana.

J. RUSKIN

Quatre casos de conciencia, d'en Nietzsche, am l'interpretació que m'han suggerit.

«Corres davant dels altres? Ho fas pera guiar o pera distingir-te? També ho pots fer per deserció... Primer cas de conciencia.»

CAL CORRER DAVANT DELS ALTRES pera guiar, distingir-se i desertar—segons l'ocasió que's presenti—; guiant als que estan en l'error am l'exemple de la distinció, que ocasiona el portar-se tal com un és, desertant de la manera de ser dels demés en sa conducta.

«Ets tu? No ets pas un còmic? Ets un representant? O ets tu i la cosa que representes al mateix temps? En últim cas, potser tu no ets sinó l'imitació d'un comediant... Segon cas de conciencia.»

«Parla el desil·lusionat:—He buscat als grans homes i mai he trobat altra cosa que'ls micos de son ideal.»

CAL SER UN MATEIX lo més sanament que's pugui.

«Ets tu dels que miren o un dels que fan? Potser dels que giren els ulls i no fan res... Tercer cas de conciencia.»

CAL OBRAR.

«Tu vols seguir o precedir? O vols anar al costat?... És precis saber què és lo que's vol i si's vol. Quart cas de conciencia.»

CAL VOLGUER seguir, precedir i anar al costat—segons l'ocasió que's presenti—; seguir als que valen més i precedir als que valen menos que nosaltres, units tots pel mateix desig de millorament humà. Anar al costat sempre per no perdre's dintre del conjunt i poguer-se afirmar un pera poguer sumar més forces a l'obra de deslliurança.

PERE PAPIOL

RUSSIA

Els aconeximents actuals de Rússia han sigut calificats, per alguns periòdics, de *Revolució Social*, i, per altres, de revolució en sentit polític quin objecte és convertir al czar en monarca constitucional o acabar amb ell i am sa familia implantant un govern popular.

Ni uns ni altres estan en lo cert.

La causa de la revolta obrera de Rússia no és nacional: és universal. És la causa de tots els oprimits per l'Estat i el Capitalisme; i com que aquets dos monstres imperen encara per totarreu, també per totarreu es produeixen idèntics conflictes, que'ls governs de totes les nacions, sien autocràtics com a Rússia, democràtics com a França, centralistes com a Italia o autonomistas com a l'Argentina, *resolen* de la mateixa manera: am bales de fusell perfeccionat: *llenguatge* universal de tots els tirans de la terra amb el que contesten a les reclamacions massa humils com justes dels obrers i dels indigents.

I aquesta contestació sangnante és la que ha provocat l'actual moviment obrer revolucionari de Rússia; aquesta contestació és la que l'espanyol Francisco Silvela aconsellà que's fés a les reclamacions del poble espanyol.

És cert que aquets fets contribueixen més que totes les filosofies i doctrines a precipitar la desitjada revolució: més no són encara la Revolució Social mateixa. Són els fets que han precedit sempre a les caigudes violentes dels opressors dels pobles.

Els intents de vaga general executats en diferents nacions d'Europa i Amèrica i portades a terme localisades en les ciutats, van generalisant-se i extenent-se més en son radi d'acció; i, actualment, a Rússia tendeix a extendres per tot l'imperi.

I tot ajuda a creure que, si aquet moviment revolucionari de protesta creixés fins a ser poderós alça-prem que derroqués l'actual estat polític de Rússia, la Revolució no s'aturaria en *reformes* que res reformen; ho

demonstra el fet de que, els obrers, no criden «visca la República».

Com més grans són les represions dels opresors, més grans són també—quan tenen lloc—les represalies dels oprimits. I quan arriba aquet cas, el terror dels primers no detura ja al poble: ans al contrari, l'enardeix més pera la rebeldia. Els tirans de Rússia creien deturar el moviment revolucionari fent ús del terror, i, no obstant, són els revolucionaris els que tenen aterroritzada a la família reial.

Nosaltres desitjem als proletaris de Rússia fort coratge pera prosseguir en sa actitud; i, en cas de fer un cap-girell de l'odiosa autocràcia, que no s'aturin enlluernats am coloraines constitucionals i no s'adormin al sò de picarols parlamentaris.

EL NIU SECRET

Es una festa de primers de Juny. Acabo de dinar, i de moment no sé com passar bé la tarda. No tinc ganes d'enraonar ni de que cap veu coneguda m'amoini am la seva conversa. Desitjo dedicar-me la tarda a mi mateix; veure-m sol i estar pera mi, senzillament, en algun punt nou o que de temps no hagi visitat...

«Aont aniré?... No ho sé. En les fonts que podria anar no cal pensar-hi, perquè totes, ademés d'haver-hi estat masses vegades, són molt concorregudes, i els seus voltants igualment. Em deixaré caure a sobre Horta? A Sant Genís?... Tant bé que estaria per allí Vallvidrera o al Tibidabo, si no fos que ja hi va tanta gent i hi ha tantes cases, tants hotels, tants carruatges i automòbils!... I si me'n anés a la platja? No, no; a les festes, del Besós al Llobregat, comprenent-hi Montjuïc, sol ser també un formigueig de gent... I aquelles montanyetes de la Bonanova, aquell entressol del paradís, quasi ignorat dels barcelonins?... Sí, allí hi estaria a gust jo! Però és mal fet anar-hi sol, sense formar parella, sense complement venturosos pera oferir-li aquell exquisid reïne de l'amor...»

A l'últim atino en un lloc que'm plau i en el que no m'és hi he estat una vegada, fa uns tres mesos. Em fico un llibre a la butxaca, em llenso al carrer satisfet de la darrera pensada, i al cap de cinc quarts, després d'haver deixat a mitja hora lluny un poble ensopit, em trobo al començar d'un amagat torrent, am magnífiques vinyes a dalt, a dreta i esquerra, que reb, quan plou, les aigües d'una antigament concorregudíssima montanya en festes tradicionals.

Com en la meua primera visita, tot m'indica la solitud, pot-ser immemorial, del pintoresc lloc que trepitjo. Gran vegetació cobrint rocs, palaets, terra arenosa aquí, rogenca i més amassada allà, roses, campanetes, tot un brodat de milers de flors que m'obliguen a avançar penosament per no trepitjar-les, i als costats roques grandioses sostenint enlairades, en forma de capritxosos gerros d'art natural, bellíssimes ginesteres que llueixen tot l'esclat de sa florida abalançades al torrent, com volent-se enllaçar am les del davant i fer arc de triomf pera l'hardit que gosi visitar-les en son desert i accidentat reialme.

Vaig avançant, avançant, i el torrent s'estreny cada vegada més, i tot d'un cop, al peu d'una vessant, em barren el pas d'algues ginesteres tant amorosament abraçades, que am gust acoto'l cap, passo i em giro a contemplar-les...

La vessant, formada de rocs apilats un xic endarrera, si bé no gaire alta, és molt recta, semblant a la primera ullada difícil d'assolir; però desseguit veig que am cuidada la puc pujar en un no res. Coloco un peu, després l'altre, ara altra vegada aquet, ara aquell, amunt, amunt, amunt serenament, i ja sóc dalt. Prenc midos pel retorn, per si se'm feia fosc en el torrent, i m'acordo, com en el primer dia, que a la tornada, tant si s'hi veu prou com no, lo mellor serà baixar agafant-me al costat de la dreta i als rocs superiors i anar descendint aixancarrat i posant els talons en els inferiors.

Torna a aixamplar-se'l camí, i aviat se'm presenta una altra vessant, aparentment més fàcil de guanyar que l'anterior, però realment de majors dificultats i molt més perillosa a pesar de ser menos recta, perquè és de doble alçaria i a la base hi ha un rocam enganyador que pot fer trencar una cama en un tancar i obrir d'ulls. Pera anar segur, s'hauria de pujar a tall de gat i baixar-la anant reliscant assegut a terra i acompanyar-se aparpalat amb els braços. Felicitat, a la dreta s'hi enfila un caminet que, encara que molt perillós també perquè fa pendent i és de terra flosca i en el punt més alt sols té mig pam d'amplada, assegurant bé's peus i agafant-me a unes mates, em permet pujar-la am relativa facilitat. Ascendeixo un xic més seguint les curves del torrent, que ara és amplíssim i es va embolicant am la montanya d'antiga anomenada, i m'aturo a aixugar-me la suor del front i a contemplar Barcelona. La ciutat, tantes vegades que l'he contemplada de tots cantons, desde on sóc se'm presenta nova, esplèndida, idealisada per la llum i amb anyores d'amor... «Prou... prou!...», penso; i m'arrenco d'on m'he aturat, buscant si'm puc enllairar en mellor miranda encara sense allunyar-me més i pera poder llegir am tota tranquil·litat, si me'n vénen ganes. «Si pogués pujar a l'esquerra, veig un replanet am tou d'herba que s'hi ha d'estar deliciosament», em dic. Endavino un caminet que hi porta i logro arribar-hi i m'asséc. «Que és bonic! Quin panorama a tots indrets! Quina mar! Quin cel! I que lliure i que confiat i que feliç m'hi sento aquí!...» Fumo un cigarret, després em trec el llibre i em poso a llegir mig ajaçat. De tant en tant alço'l cap i miro... Sempre bonic, am bel·leses més fines, més delicades...

Llegint em passa'l temps sense adonar-me'n, fins que noto que'm fuig la claror. Aleshores, indecís d'anar-me'n o de pujar a la vinya, veig que a sobre'l mar s'hi defineix la lluna, vaporosa, blanca com la neu, en quart creixent. No dubto més. Aparto les branques d'una ginestera que dissimulen la continuació del caminet, i desseguit sóc a dalt de la vinya. Em sembla que he guanyat una hora de claror. No crec que ningú surti a dir-me res perquè'ls raimos tot just es comencen a fer, i ascendeixo una vintena de passes i m'asséc de manera que si'm veuen comprenquin el caràcter pacífic de la meua invasió.

La vinya va pujant en grans esglaonades, acabant-la d'embellir algunes oliveres, i allà lluny, en el si de la montanya, que s'enfosqueix am to morat, hi ressaltal blanc d'una barraqueta de maó am la porta tancada... A vora meu sento les darreres piuaes d'aucellets ajocant-se, concertant am la melangia dels primers pu-put! Un aucellot em passa varies vegades a ran del cap furient com un llamp. I Barcelona's va enfosquint... i tot se va confonent, aclucant, esvanint... i a mi també hi ha moments que se m'esborra tot del pensament, l'espectacle i els debils remors que pugen del torrent: una fulla que cau, terra que s'esllavissa, algun insecte que's mou, embadalit pot-ser com jo en l'encesa de la ciutat i en la majestuosa ascensió de la lluna eclipsant mil·lons d'estrelles en el blau profund del cel, fent-se senyora de l'espai i inondant desublims blancurries els pàmpols dels ceps, que brillen i encisen am transparencies ideals, de puresa, d'intimitat esperitual, de deliquis inconeguts, revelats aquí en el grandios silenci del cap-vespre....

De sobte, sento una forta esllavissada en el torrent i una altra realitat de temor s'apodera momentàniament de mi. «Què serà?...» Estic si m'aixeco o no a guaitar; però me'n desdeixo perquè, si ho faig, tot lo més podré veure mig torrent il·luminat per la lluna, la part que ting enfront, am perill d'estimar-me si m'avenço gens. No'm mòc i escolto, procurant aquietar-me'l cor. Passa un minut, i a dalt del mateix caminet que he pujat a la vinya apareix un home. Va am berret de palla, i, no sé perquè, aquet detall em tranquil·lisa a l'instant.

—Dóna-m la mà...—diu a no sé qui.—Pots reliscar, tonta...

Ja'n tinc prou; i m'extenc com puc entre'ls ceps pera que no se sobressaltin veient-me.

—No calia...—fa una veu dolça.—He perdut la pinteta.

«Una parella amorosa, si!»

S'enllacen per la cintura am tendresa i extenen la mirada al lluny.

—Que hermos!...—exclamen alhora.

No sé com no'ls he tornat l'exclamació, jo ió d'ells i del tresor panoràmic del lloc!

Es giren cap a mi, miren i es besen silenciosament...

—Que ets maco, nen!...

—És la lluna...

—No, no... ho sents?...

—I tu!... Si't veies!... Em sembles de somni!...

Jo sí que crec que somnio o que'm torno boig de felicitat mentres s'acaronen!

—Qui m'hi faria per aquí tot solet am la meua animeta, ubriagant-nos els dos amb aquesta claror solemniat i am l'encís d'aquets pàmpols divins!... tant confiats, feliços l'un amb el goig de l'altre!...

—Calla!...

—Que deslliure i que ditxosa aquesta intimitat!...

—És el nostre niu secret aquí!...

—Sí... fill meu!...

S'acosten el cap i s'encanten un moment am la mirada fixa a Barcelona... Que feliç jo si ara pogués abraçar-los!

—Anem, Iriet?

—Que'ns en falten d'hores pera la nostra joventut!...

Primer se'm fon ell, desseguit ella, i els sento descendir el caminet i després desaparèixer torrent avall...

«Ara sí que'm fa mal la soletat! I ademés ja deuen ser prop de les nou.» Espero una estoneta pera que la gentil parella pugui sortir del torrent ben endavant meu i em disposo a guanyar-los la davantera, pera tenir el gust d'acabar de coneixe'ls, sortint-ne jo pel desembocament de baix, que és el més dolent i fa més feresa que l'altre que de segur empendran ells, després de passar les dugues vessants, perquè té l'aventatge d'anar-se elevat i deura estar mellor il·luminat per la lluna.

Arribo al passeig on s'ha de fer cap sortint del torrent pera dirigir-se a Barcelona, i no'ls veig ni amunt ni avall. «S'hauran aturat? Els haurà succeït alguna cosa?... No ho crec, perquè per on han hagut de passar, si bé és bastant frèstec, hi ha un xic de vehinat. Jo sí que una mica més reculo per aquella carretera tant estreta i ensoçada i aquelles arrels d'etzevara al mig del camí que semblaven lladres a punt d'assessinar-me! Ells, per lo que han dit, i en aquelles hores en un torrent, es veia que tenien tard i que tot això ho coneixen i que són practics en anar de nit per la montanya i pels deserts... Qui sab, pot-ser, on deuen ser ja!» Apreto'l pas, i, després d'atraspassar per davant d'un monastir que s'alça amb aspecte aterrador i que gela la sang al pensar en els crims que s'hi deuen haver fet, crec regoneixe'ls, de lluny, am pas seguit, conduida ella graciosament per la cintura pel seu estimat. Vaig per passar-los a davant al venir les primeres cases, i, al sentir-me ell el trepig, retira'l braç del cos d'ella i sento que li diu, am veu que m'és coneguda:

—A l'entrar a poblat, ja hem de començar a fer l'indecent!

Passo lleuger celebrant la dita, però sense atrevir-me a mirar-los, i aviat em trobo a dintre un vagó mig ple de monjes de totes edats i am la feliç sorpresa de que, a l'anar el tren a posar-se en marxa, puja la simpàtica parella en el departament dels fons i jo sóc a l'immediat. S'asseuen davant per davant, decantats a la finestra i separats de monjes sols un assiento respectivament. «Sí, sí, són ells!», encara'm dic, content i com no sabent-me'n avenir.

Ella aparenta uns 28 anys, ell uns 30; són molt guapets i l'expressió de sos rostres és fina i distingida; vesteixen am certa elegancia severa. Durant bona estona's miren sense parlar-se am paraules, somrient-se amb els ulls, besant-se encara amb el cor, vessant goig per sos llavis entreoberts... «Poc se poden pensar que de part de la seva ditxa en posseeixen el secret i que maimés se me'n esborrará'l grat record!...» Després sento les seves veus, però no entenc què's diuen ni'm sembla bé volguer-ho entendre. Algunes de les monjes no fan més que espiar-los, i, a l'anar a fer el

tren la tercera parada, ella s'aixeca i ell també i obre la portella; satura'l tren, i am tota naturalitat, com si estessin sols, es donen la mà i es fan un petó als llavis suauement...

—Fins diumenge...—fa ella, anant per baixar.

—A la fonteta...

—No triguís!

—Tu tampoc, si hi sóc primer...

Arrenca'l tren quan a n'ell, encara dret al dintell de la portella, li endavino, per un moviment de llavis, que tira l'últim petó a la joia del seu cor...

A l'Apeadero que segueix, baixa i el veig tot airós Balmes avall; dóna'l tren la darrera estrebada del trajecte, i, a l'anar a passar per davant de l'heroe de l'idili que he tingut la sort de presenciar en «el niu secret», que ha dit l'heroïna, m'abalanço a la finestra del departament en que vaig amb el berret a la mà i esclato, cridant tant com puc:

—Salut, Jove!

FELIP CORTIELLA

AVENIR publicarà tots els treballs que se li enviïn i a son judici s'ho mereixin, tant si són escrits en català com en castellà, com en francès, havent de venir firmats i baix l'absoluta responsabilitat, davant del públic i de les lleis, de sos propis autors. Cal provar que's té lo que s'ha de tenir pera fer fructificar lo que s'estima i se sustenta.

Apa, doncs, campions de l'Ideal, a redressar-se i a exprimer un xic la testa!

Algunas palabras

En la noble confianza que me acompaña y fortalece interiormente, quiero celebrar los días de sol del espíritu en los que se anuncia un bello y triunfante renacer; quiero cantar el eterno germinal de la juventud.

Todo en el mundo es una renovación perpetua, y en la vida un perpetuo recomenzar. El ideal cuyos contornos se nos presentan concretamente definidos me da una impresión dolorosa de esterilidad; y en verdad os digo que no adoro imágenes para venir con vosotros, los que vais a permanecer inmóviles al levantarse las auroras nuevas.

Porque una imagen se me figura vuestro Ideal, y las imágenes son la realización definitiva, el término de todos los deseos y de todas las acciones. Solamente en el ansia de un triste envejecer espiritual se puede dejar de pensar en el florecer constante del tiempo y de la energía, y emparedar el pensamiento en una fórmula que cristalice luego.

En el germinal de la juventud nada se conoce definitivo. Todo en él es un recomenzar animoso y franco, con un vivo llamear de deseos en la sangre y de rebeldías en el alma. Por eso el espíritu que se mantiene y se ofrece en una juventud perdurable me encanta y me atrae; francamente le brindo mis simpatías y soy su amigo. En él se manifiesta un continuo remozamiento de la energía y del Ideal, sin que éste se convierta en caparazón calcáreo en cuyo se encierran los espíritus envejecidos.

Nada de imágenes, nada de fin. Las almas jóvenes no conocen la «acción de gracias» porque no desean el fin. Para ellas el triunfo, más que en un fin, en la obra realizada, está en un comienzo, en emprender lo irrealizado, porque es el triunfo de lo que nace. El acto heroico, supremo, está en abrir un camino, más que en llegar a su término.

Comprendamos esta verdad naturalmente fecunda para el espíritu: nada se conoce definitivo é inmutable; el pensamiento y la energía se manifiestan en un perenne renovar de formas; el Ideal injertado de Voluntad presenta un crecimiento expansivo. Todo son ondas cada vez más amplias; son los círculos de Emerson.

CLAUDIO JÓVENES

EL GEGANTÍ EUCALIPT

Qui sab quan el van plantar. El caseriu que contempla a son entorn encara no exis-

tiria. De segur que tenia altres companys, però deuen ser sacrificats per obrir vies de comunicació i edificar immensos casals. Ell va quedar sol, ben sol, i encara gracies que li deixessin un troc de terra per enfonsar i nodrir ses arrels... Ja era meçqui, el bocí que li van deixar, com si li regatejessin la vida i pensant interiorment que aviat es corsecaria i l'aprofitarien per fer llenya: un pati brut i humit, sense llum, semblant un testot vell mig trocejat.

D'allí surt l'hermós arbre; sa soca groixuda ho omple tot; aquell quadret de terra, am parets de dos metres d'alçaria, són esquistes per allotjar a semblant gegant de la vegetació, que s'alça majestuós per damunt de les cases desitjós d'abraçar els núvols...

A trenc d'auba, quan el sol comença a tenyir els cims de les montanyes amb armoniosos colors precedit de l'aura matinal que acarona a l'endormiscada Natura am besos i suaus halenades que la retornen a la vida, el gegant estira's braços, espargint per l'ambient son sanitos perfum, fent estremir les fulles, que, mandroses, es deixen bregolar per l'oreig del nou dia, tenyida sa cabellera amb els primers raigs del sol-ixent, saludant-se, com a bons amics que són. En el seu brancatge comença a sentir-se cridories; bellugadica extranya fa moure les fulles: és el poble alat que ja s'ha despertat, alçant en el cor de l'arbre alegres himnes saludant la nova aubada...

Quan es contempla una bellesa arquitectònica, per molt que'ns admiri, no'ns dona cap impressió de vida, i tota la reflexió que suggereix és d'impotència, fent-nos exclamar: «Si tingués ànima!...» No succeeix així quan lo que'ns admira té vida i veiem que suprimix obstacles per a conservar-la, buscant medis per anar a trobar lo que no pot anar a n'ell, creixent o minvant fins a trobar-se en el seu ambient.

Així, contemplant a l'eucalipte tancat entre cases de cinc pisos am galeries brutes, penjant en cordes ennegrides per les humitats parracs de formes indefinibles i de tots colors, trastos vells arrenconats, niu de tota mena de cuques, em capficava pensant que si que n té d'ànima, i heroica i grandiosament revolucionaria; el varen tancar, però ell anà creixent fins a rebassar les cases i trobar l'aire i la llum; anà torçant-se per a que ses branques no toquessin mai a les baranes d'aquelles galeries que semblen corts de garrins i que, després de poder-s'hi embrutar, pot-ser les hi ensolciarien!

Ara ja està tranquil. El sol es rabeja en ell desde que's desvetlla fins que s'ajoca, donant-li variats aspectes: alegre com rialla d'infant, de bon matí; melangios al fondre's la claror del dia am la fosca precursora de la nit. El vent, quan està amorós, juga am ses branques, fent bonzinejar les fulles amb entramaliadures de nen mimat; i si neguitós i cançat de trobar-lo tant pacient i fort el vol fer a miques, dominar-lo, ajup sa cabellera com si s' deixés vèncer i el deixa passar, redressant-se després i esperant estoic l'altra embranzida...

Les branques més tendres, filles de l'última primavera, s'enfilen hardides per a contemplar el mar al lluny i estirant-se per a ovirar-ne més troc...

Li volien regatejar la vida, ofegar-lo, i ell es venja oferint amorós sa majestuosa bellesa i generosament ho enjoia tot.

Que l'estimen els aucells! Les pastorelles i els pardals són els estadants de ses branques, i també és refugi d'algun presoner deslliurat que ha fugit alegrement de la gàbia, recobrant lo que mai hauria d'haver perdut. De dia se'n van al camp i a entrada de fosc tornen. Aleshores reprèn l'arbre son aspecte més encisador. Té aires de festa. Han arribat els gentils habitants!... Quins refilets i voladices! Les parelles s'acarona amoroses, dient-se tendreses, i els demés, jogant, s'em-paiten d'una branca a l'altra esbojarrats de goig, dolguent-los que'l dia fugí... El sol petoneja les fulles amb els darrers raigs, matisant-les de tons anyoradicos, com donant un arreveure a les coses, i poc a poc les ombres van envolcallant les branques i resalta la silueta de l'arbre en el blau fosc de l'espai...

Les xerradices dels aucells han anat minvant. Ara tot és quietut i placidesa; halena-

des dolcíssimes acaronen les fulles sense fer remor... i el gegant no's gosa moure per no despertar als aucells, que dormen dintre sos nius.

MARIA VILA

La superstició Estat

Com si en la pràctica de les coses no's demostrés la virtualitat o infructuositat d'elles mateixes, com si l'experiència no fos res, com si la ciència fos un zero desconegut, com si no tinguéssim les ensenyances de l'història, com si l'història mateixa no s'hagués escrit, avui, en el segle XX, estè confiança encara i voluntat per implantar institucions caduques, reformes polític-socials i sistemes governamentals sepultats en la nit dels temps uns, vergonya dels temps presents altres, i, tots, desacreditats per l'història, fets pols per la ciència, inutilitzats pel progrés i maleïts per la justícia.

Així com hi han supersticiosos que deixen de fer tal o qual cosa, tant sols perquè és dimars o divendres; que creuen que escombrar de nit porta desgracia i que conservar una moneda foradada porta sort, així també hi ha qui no pot despendre's de la superstició de creure que'l govern és la garantia de l'ordre i del progrés humà, i que la seva ausència reportaria grans mals per a la societat. Conserven l'Estat per la mateixa raó del que conserva la moneda foradada.

Es comprèn la creencia a lo fals i la voluntat a l'error en les generacions anteriors a la pràctica de les falsetats i dels errors. Més quan se té dilatada experiència; quan, coneixent tot lo injust, tirànic i abominable, es vol continuar l'injustícia i la tirania, encara que am vestidures ridiques, és no volguer avençar gens dels temps d'ignorancia en els que, per falta de pràctica, es creia suprema justícia i llibertat lo que després sigué infamant esclavatge i opressió.

I això és lo que fan en els temps presents ambiciosos polítics, burgesos explotadors i ridicals super-homes, molts d'ells titolats «radicals» i «avencats», capitanejadors d'ignorants i de supersticiosos patrioters, am l'agrar de que, am plena conciencia, retarden la vida del més sublim ideal humà senyalat per la moderna sociologia, conjunt de totes les ciències.

I aquets adormidors del poble abunden per totes les nacions; Espanya n'està plena, Catalunya n'està plagada. Am ses receptes antiquades, propagades am fraseologia moderna, prometen la curació «radical» de tots els mals; i una gran part d'aquel poble que desconeix l'història i una altra part atacada de patriotisme bestial se'ls escolta i els vota, perpetuant així son esclavatge, puig que sosté voluntariament ell mateix les causes del malestar social.

I així és en efecte.

El poble productor, el proletari, no té cap dret; viu miserablement, oprimat i vexat; l'Estat per una part i el Capitalisme per l'altra, el tenen perpetuament en estat d'indigencia; i al cercar remei a la miseria, i fins a la fam que'l volta, la burgesia el sitia per la fam i l'autoritat el persegueix, atropella i l'empresona. Són sos mals, doncs, l'Estat i el Capitalisme, am sos derivats l'autoritat i la propietat.

Com és lògic, en la desaparició d'aquets mals està la salut; no són necessaris a la vida de l'individu, com volen fer creure alguns; en l'organisme humà no hi ha cap peça que s'anomeni Estat o Capitalisme; no són cap fruit natural.

Tampoc són — com afirma un filòsof de gacetilla — «unes grans sabates am les que l'humanitat camina», afegint que «pitjor fóra anar descalç».

Es evident que l'Estat no és la garantia de l'evolució vers el progrés, ni la garantia de l'ordre, ni la del benestar de l'individu; ans al contrari, am ses grans represions deturà la marxa de la civilització. Més que fer caminar al poble, fa tots els esforços per a mantenir-lo en estat estúpid; el poble ensopega i cau continuament am ses grans sabates.

Sabut és que sense causa no hi ha efecte; i com la causa dels desordres socials és la pro-

pietat individual dels béns de la Naturalesa en benefici exagerat per a uns i en completa despulsa per als altres, d'aquí que, no existint l'Estat i el Capitalisme, que són les sabates, vui dir les causes, desapareixen els efectes, que són l'explotació de l'home per l'home, el robo, les guerres i tota la conseqüència de crims i aberracions.

Desordre, doncs, ho és el govern i l'autoritat, que sosté, per medi de lleis, fusells, presons i patíbols, tanta iniquitat i tanta injustícia.

No obstant això, els adormidors del poble, que a Catalunya n'hi han més que a cap altra part d'Espanya, prometen curar els mals amb els mateixos mals; uns, am la República, forma de govern genuïnament burgesa que no és més que l'Estat més robust encara; altres, am la Nacionalitat catalana, afegint odioses fronteres polítiques a les ja existents, oposant a la bandera roja gualda una altra de roja i groga i deixant en peu totes les iniquitats socials presents, garantint-les amb els mateixos medis violents d'avui.

El fals concepte de «patria» que gran part del poble té és lo que més contribueix a no recordar passats desenganys i lliçons tremendes.

La patria dels partits polítics, de tots, fins dels separatistes, és l'Estat independent. No concebeixen la patria sense l'Estat.

Han falsejat tant la paraula els falsejadors de tot que ni sisquera és sinònima de «país nadiu».

De la casa ont hem nascut som llensats ignominiosament pel propietari, PAISÀ NOSTRE; i a la terra que vegérem per primera vegada no hi tenim cap dret. Ai de nosaltres si la toquem per cultivar-la sense'l beneplàcit del seu propietari! El qui pot-ser ens ho permetrà, més sols am la condició lleonina de que la fem fructificar quedant-se ell am tots els fruits.

Pot ser patria nostra lo que no posseïm?

El territori que composa la Nació podrà ser la patria dels acaparadors de la terra, però no dels proletaris, expoliats d'ella.

La patria de tots encara no existeix; més s'ovira ja com una nova aurora en l'horitzó. Els «Sense patria», com ens motejen els que'ns la roben, som els únics que sentim anyorança per ella, am vius desitjos de gojar-la lliurement, sense lleis draconianes ni tirans que'ns oprimeixin.

Per això combatim als partits que en sos programes garanteixen els odiosos privilegis actuals per medi de les lleis i de les armes. Per això som amics de totes les rebel·lies.

No facin creure, doncs, els polítics revolucionaris i els patriotes nacionalistes que combatim la revolució dels uns i l'insurrecció dels altres. Els anarquistes no han combatut mai les insurreccions; ans al contrari, han pres part activa en elles per a derrocar totes les tiranies. Lo que si combatim és a l'Estat que ells preconisen, absolutament igual als Estats o formes de govern ja d'antic establertes en el món i am les que'l poble sofreix les mateixes tiranies, resultant fictícia la pretinduda evolució.

Combatim que, després de la revolució triomfant, la superstició vulga conservar la moneda foradada, fent estèril la revolució i enganyant així al poble.

JOSEP MAS-GOMERI

En el número vinent publicarem un estudi crític de Rosmersholm, el bellíssim i transcendental drama d'Enric Ibsen, escrit per Josep C. Noguera.

Interpretacions artístiques

TEATRE

Els que creiem que l'obra d'art ha de tenir una finalitat educativa en el sentit de progrés de l'individu, hem de convenir que per avui la forma artística que millors condicions posseeix per a realitzar-la aquesta perfecció és el teatre.

Les impressions que desperten una pàgina musical, una pintura, una escultura, la mateixa novel·la, mai adquiriran una forma tant precisa en el cervell dels homes com les suggerides per un conflicte desenrotllat davant d'ells i en el que hi vegin gloriar ses propies passions i els nom-

brosos aspectes de la vida social de la que formen part. Quan dintre de l'acció escènica hi guspi-reja la veritat de l'obra d'art, l'espectador, qual-sevulga que sigui la seva educació, per confosa que tingui l'idea d'un més enllà de perfecció social, se sentirà transportat dintre d'aquell medi nou per ell, però que l'atraurà, interessant-lo, i que, al relacionar-ho amb els fets materials de la seva vida, poden produir-li una sanitosa reacció, punt de partida de la transformació de les seves creencies.

La fredor dogmàtica de les concepcions filosòfiques exposades en les planes del llibre s'humanisen portades a l'escena, lo que solament era idea abstracta's fa carn, es converteix en individu al personalitzar-se dintre una acció; és dir, que gairebé's podria afirmar que'l teatre és la pedra de toc de les idees noves, allà on se'ls hi pot reconèixer el seu veritable valor, el llac d'unió entre'l passat ja caduc i el demà progressiu i esperançador.

Doncs bé: esperant-ne aquesta noble missió del teatre, quin interès poden tenir, per als que creuen en la transcendència educativa de l'art, les obres quina finalitat es reduïxi a presentar una copia de la vida insustancial d'avui? Com és possible creure en la feina de l'anomenat artista, si'l seu treball ens el supleix perfectament un fonògraf o un aparell fotogràfic?

Fixin-se'ls que encara creuen en allò de l'art per l'art que a ells es deu el que per a la majoria d'individus l'art sigui com un passatemps agradable, com un sobrant d'energia vital, un partit de foot-ball, per exemple.

I a nodrir aquesta creencia hi vénen obres com *De bon tremp*, on no si veu res de nou, on tot és concebut am motllos que'ns demostren ben bé la curtetat d'horitzons del seu autor; obres com *L'agència d'informes comercials*, que solament es proposa fer riure al públic. I veus-aquí cap on tira l'art escènic.

De quan en quan surten obres que semblen inspirades en un fi educatiu, però que, per inèxperiència, ineptitud o poca comprensió dels seus autors, són més aviat malures que's posen a les branques de l'art veritable. Fa poc que vàrem poguer veure-ho amb *El Geni*, una producció de dos autors en la que semblava que's volien fer grans afirmacions, però que, ben garbellat, no resultava més que un enfilat de filosofies gens viscudes i deduir-ne que'l geni era un home de mal genit que s'emmurriava per les preocupacions de sers ridicals i que volia viure sol. I ara últimament, una desgraciada producció d'en Pey y Ordeix anomenada *Vida ve a remarcarmes l'idea* de que, si bé l'art ha de portar en sí com a raó de la seva existencia la finalitat d'un millorament humà, quan els medis de que usa l'autor són falsos per manca de vida o les afirmacions que vol fer no són espontànies i sinceres, sinó acomodaticies i de terme mig entre lo actual i lo que's creu de justícia, poden produir un mal immens, perquè posseeixen la forma externa de l'art i captiven a n'els desorientats de la finalitat artística. Així és que aquestes últimes produccions són les que s'han de combatre am més energia, per ser les que poden desvirtuar i pros-tituïr l'evolució d'una intel·ligència. Les primeres, les que solament es proposen divertir i fer passar l'estona a l'espectador, ens poden tenir tranquils: al caure'l teló ja hauran acabat la seva obra. — J. B.

Biblioteca d'AVENIR

De Felip CORTIELLA: Ptes.
El Cantor de l'ideal 0'25
El plor de l'Auba 1
Dolora. Poema dramàtic en un acte. 1

De Maria VILA:
Vers la Societat Redimida. Conferència. 0'50

D'Octavi MIRBEAU:
Els Mals Pastors. Drama en cinc actes traduït per Felip Cortiella. 2

D'Enric IBSEN:
ROSERSHOLM. Drama en quatre actes traduït per Felip Cortiella. 1

EN CASTELLÀ

De Felip CORTIELLA:
El Llanto del Alba 0'50
El Teatro y el Arte Dramático de nuestro tiempo. Conferència. 0'20

D'Octavi MIRBEAU:
Los Malos Pastores. Drama en cinc actes traduït per Felip Cortiella. 1
La Epidemia. Comedia en un acte traduïda per J. C. Noguera. 0'50

De Lluïa DESCAVES:
La Jaula. Quadro dramàtic traduït per Angel Saver. 0'50

De Pau HERVIEU:
Las Tenazas. Comedia dramàtica en tres actes traduïda per Angel Saver. 1

Totes aquestes obres poden adquirir-se en l'Administració d'aquet periòdic i en la llibreria d'Antoni López, Rambla del Centre, 20. Rosmersholm, ademés, es pot adquirir en les principals llibreries i kioscos.

Als venedors i als corresponals se'ls farà'l 25 per 100 de descompte. S'ha de pagar per endavant.

IMPRENTA DE J. ORTEGA, SANT PAU, 96

Rea. 58784